

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду „Краљев трг“ до Управе града Београда, а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. Цена је листу: селима, које улазе у састав општине а која је већ претплаћена, чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 динара. Гостионичарима и механичарима из унутрашњости годишње 16, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 8, полугодишње 5 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих командира полицијских односно пограничних одреда. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство: годишње 24, полугодишње 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи не враћају се.

РЕФОРМА ПРЕСТОНИЧКЕ ПОЛИЦИЈЕ — ВЕРТИЛОНАЖ

(СВРШЕТАК)

— Бертилонов систем установљен је у Румунји априла месеца 1892 г. До год. 1895, он је био спојен са Букурешком префектуром, а те године одузет је од полиције и предат министарству правде. Ово је учињено с тога, што је полиција чинила многе злоупотребе са мерењем личности, мерећи их често пута и обичне иступне кривце, само ако су били по-

нарочитим апаратом, који је конструисан према Бертилоновом систему. Од увођења Бертилонажа, па до почетка ове године, у Румунији је измерено 9871 лице, од којих су трећина странци. Картони на којима су исписане мере ових личности, као и остала обавештења о њима, сређени су, по нарочитим правилима, тако згодно, да се свака од измерених личности може наћи само за неколико минута. То пружа могућност и суду и полицији, да свагда у случају моментане потребе — кад би сумњали о прошлости каквог лица, затраже и добију часком

литички противници. Данас, као што већ рекох, антропометриско-полицијски одсек стоји под министарством правде, а смештен је у згради палате правде. Што се пак тиче мерења, одсек мери само оне личности, које би му истражна и полицијска власт упутила нарочитим актом. Полиција има право упутити само оне личности, које се, ма због какве кривице, изгоне из земље, — као и опште познате кривце и рецедивисте. Од личности, које се мере, фотографишу се само веома опасни злочинци, а и сви малољетници. Фотографисање се врши

обавештења о њему, од антропометриског завода. Оваквих случајева било је више од кад сам овде. Радозналости ради помињем један.

— Почетком месеца јуна беше претрес једном злочинцу, окривљеном због крађе. И ако беше довољно доказа да је он крађу извршио, ипак он то не признаваше, већ се брањаше, да је те ноћи, кад се крађа десила, ноћио код свог старог познаника и доброг пријатеља Јона Н. ковача. Јон то потврди на суду, па шта више, положи и заклетву на свој исказ. Окрив-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

љени се већ надаше да ће га суд пустити, а то би по свој прилици и било, да један од судија не предложи, да се Јон упути антропометриском одсеку, те да се, за сваки случај, извиди, да није и он какав поварен човек? И ако је Јон од судно одрицао да је мерен, тврдећи чак и то, да не зна шта то значи мерење, ипак је један чиновник, само после три минута рада, пронашао, на очиглед целога суда, картон Јонов и његову биографију, из које се видело: да је исти мерен још у 1894 год. због опасне крађа и да је пре тога, још четири пута судски осуђиван све због крађа. После овога, судијама није било тешко утврдити, да је и Јон био умешан у кривиди због које је сведочио, што је најзад и он сам признао. Оваких примера, као што већ поменух, било је више за време од кад сам овде, а и раније. Они су учинили, да и сами лајци стекну убеђење о корисности Бертилонажа, кога истражна и судска власт не сматра друкче, до као неопходну потребу.

— Колика се вредност придаје Бертилонажу у Румунији, као доказ, може најзад послужити и то, што у току последњих година постоје нарочита предавања за полициске чиновнике и интелегентније агенте, на којима их D-г Миновић, упознава са важнијим принципима Бертилонажа, а у току ове године, установљена је нарочита антропологиска школа.

— Што се пак тиче персонала, који обавља послове у овом одсеку, он се састоји из D-г Миновића, као шефа, једног указног чиновника као помоћника, три званичника и једног фотографа.

— Годишњи трошак на материјал и остале потребе без плате чиновника, износи 1400 дин., половину од ове суме троши фотографско одељење.

Завод има и своја два филијала, од којих један у Брајили, а други при казненом заводу у Букурешту. Први је основан пре годину дана, а други пре осам месеци. Сем тога, овај завод стоји у непрекидној вези готово са свима јевропским антропометриским бироима, примајући и шиљући посведневно картоне разних сумњивих личности, које покушавају, да прикрију своју идентичност. Ова размена картона међу антропометриским бироима, која сада почива на већој или мањој увиђавности и услужности, у изгледу је, да постане обавезна и интернационална. Како ме уверава г. Миновић, баш у овом времену воде се преговори о образовању једног интернационалног савеза антропометриских бироа, који би савез послужио као основ интернационалној полицији сигурности. То би у осталом како вели швајцарски криминалиста М. D. Guillom било сасвим природно, а и преко потребно с обзиром на постојеће међународно удружење злочинаца.

* * *

— Помињем још и то, да установа Бертилонажа, како ме уверава г. Миновић, скоро ни у једној земљи није уведена нарочитим законом, већ је то учињено простим решењем дотичних г. г. министара: полиције или правде. Једина је Швајцарска, која у томе чини изузетак, и у којој Бертолонажа почива на овим закон. прописима:

а.) Установљава се служба за идентификовање притвореника по систему антропометрије;

б.) Све затворене индивидуе, чим о њиховом затвору буде донето решење од стране истражног судије, водиће се у локал одређен за мерење (палата правде);

в.) Сваки притвореник дужан је потчинити се мерењу, — у противном одговараће за непокорност према закону; и

г.) Департмани судски и полициски дужни су се старати о извршењу ових прописа.

* * *

— Нека ми је, најзад, допуштено, да у најкраћем изводу исцитирам овде говор чувеног белгиског криминалисте М. E. D. de Vuchere, који је држао пред једним скупом криминалиста своје земље, припремајући их за увођење Бертилонажа. Исти гласи:

— Интерес сваке цивилизоване земље захтева, да она у што краћем року оствари интернационалну и потпуно савршену методу антропометриског описивања и мерења.

— Неизмерна корист система Бертилоновог не може ни у будуће бити оспорена. Периода покушаја и пробања прошла је, резултати добивени у Француској пресудни су; успех

је потпун и непоречан. Сви људи од напретка и предузимљивости, аплодираће увођењу система Бертилоновог у нашу земљу.

— Не заборавимо при том да он (систем Бертилонов) има много шири предмет, но што је просто констатовање идентичности криваца. Констатовање физичке личности и неоспорне идентичности одраслих индивидуа одговара за модерно друштво много стварнијим потребама и много разноврснијим службама.

— Било да је реч о давању билета идентичности становницима једнога предела, или војницима, или путницима који иду у најудаљеније крајеве, било да је реч о попуњавању извесних аката, који служе за доказ о грађанском стању, или о обележавању различитих личних знакова у документима, по властимама, уговорима и т. д. где личност треба да буде потпуно утврђена за интерес свој, или неког другог, или најзад саме државе, — антропометриски опис може наћи и треба да нађе своје место у свима побројаним случајевима.

— Исто тако може се корисно применити антропометриски опис при уговорима о животном осигурању, при констатовању изненадне смрти, при утврђењу идентичности умоболних и т. д.

— Једном речи, утврдити личност човечију, дати сваком људском бићу извесну идентичност, трајну и непроменљиву индивидуалност, која се може свагда познати и лако доказати, — то је у најширем смислу предмет нове методе...

Као што се види г. Алимпић је у најкраћим потезима са гледишта теориског, изложио суштину Бертилоновог система и ми смо сматрали за дужност да тиме упознамо наше читаоце. Што се пак тиче увођења Бертилонаже код нас, блажимо се радосћу, да су већ предузете потребне мере за њихово остварење, и да ће се, можда још од Нове Године, отпочети мерење и фотографисање криваца по систему Бертилоновом. Сваком напретку наше полиције ми смо се од срца радовали па то и сада чинимо, а г. Алимпићу — нашем старом сараднику, желимо, да и у своме новом послу буде праћен оним истим успесима, који су га до сада пратили. Он то у осталом по свему и заслужује.

Слику, коју износимо, представља особље антропометриског одсека у Букурешту. Личност, која је до г. Алимпића (кога је лако познати по његовој униформи) јесте шеф одсека D-р Миновић, а остали су чиновници

Б.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Од једног општинског писара добили смо овакво једно питање:

Н. Н. земљоделац умро је и после себе на имању није оставио никакве задруге, но само женску децу. Маса је образована и деци су постављени стараоци. Ну како је умрли после себе оставио дуга, то је имање узето у попис и одређена је продаја истог за наплату истих дугова. Целокупно имање дужниково састоји се из пет дана ораће земље, са кућом и зградама.

Да ли се пропис § 471 тач. 4 односи и на децу умрлог земљоделца.

На ово питање ми ћемо одговорити решењем Касационог суда, које је одштампано у »Браничу« часопису за правне и државне науке, Бр. 11. година 5 стр. 387.

»Старалац масе жалио се противу продаје масеног имања, коју је средња власт извршила, што деци умрлог није остављено онолико имања, колико им тач. 4 § 471 грађ. суд. поступка, као деци земљоделчевој од продаје за рачун приватних поверилаца штити.«

Првостепен суд одбио је молиоца од траженог поништаја продаје, наводећи, да се пропис § 471 тач. 4 грађ. суд. поступка односи само на земљоделца као пореску главу, а не и на женску децу његову, која се за земљоделце не могу сматрати.

Но по жалби стараоца Касационом суду, суд је овај примедбама својим од 11 јуна 1894 год. Бр. 2774 поништио горње решење судско са ових разлога:

Суд је погрешно узео, да се благодејање прописа § 471 тач. 4 грађ. поступка, односи искључиво на личност земљоделчеву, губећи из вида, да је циљ ове законске одредбе за-

пититна мера против целокупног имања, и повлачи искључиво ту законску последицу, да заштити породицу земљоделца од сиротиње. Појам дакле поменуте одредбе није личан, но општи, т. ј. као право прелази и на породицу земљоделца, под којом се у смислу §§ 55 и 115 грађ. зак. подразумевају његова деца.

Како се дакле по наведеном закону за дугове земљоделца не може продати пет дана земље са кућом и окућницом за његова живота, онда то право важи и за његову децу као јемство за њихово уживање. Противно тумачење осујетило би намеру законодавчеву, јер би у сваком случају смрти задуженог земљоделца, остала породица без икаквог имања, а тиме би у основу био поткопан правилан опстанак земљорадничког реда.

* * *

Један општински писар обратио нам се са оваквим питањем:

Како се има сматрати општински писар који је у општинској служби, а има кућу и пет дана ораће земље, коју поред своје службе зирати, а на имању има дуга. Може ли му се ово имање за дугове продати или се и на њега односи § 471 тач. 4 грађ. суд. поступка.

Ово питање је исправљено решењем Касадионог суда и општом седницом истог суда од 23/XI 1898 год. Бр. 9360 и 8/I 1899 год. Бр. 10464. Види „Бранич“ година VI стр. 447 бр. 10, по једном оваквом питању:

„Н. Н. тужио је првостепеном суду Н. Н. жандарма из Београда, да му изда тапију на купљено земљиште, пошто му је куповну цену исплатио. Тужени је у одговору признао уговор куповине и продаје, али не пристаје да изда тапију, јер нема довољно земље, пошто му жандармска служба није стално занимање по земљоделство.

По свршеном извијају на рочиштима по овој парници, првостепени је суд нашао: да је уговор куповине и продаје спорне земље доказан... односно навода туженог, да је он земљоделац, и да сем продате земље нема довољно за уживање према § 471 грађ. суд. поступка, те према томе не може издати тужиоцу тапију, суд је нашао: да је исти навод без вредности, зато што се из писмених квита и суду упућених акта од стране туженога види, да је тужени у време продаје био жандарм у Београду а од тога доба био служитељ — према чему није земљоделац у време продаје нити је то сада, те да би се могао користити благодејањем, које је законодавац установио само за земљоделце, или оне којима је земљоделство главно занимање, и пресудио је: да тужени тужиоцу изда тапију.

По жалби туженог Касациони суд је на ову пресуду дао овакве примедбе:

Погрешни су разлози првостепеног суда да тужени продавац у време продаје — као жандарм, служитељ — није земљоделац, јер дух законског прописа § 471 грађ. суд. поступка је тај: да се под земљоделцем сматра и сваки онај који не живи у селу већ у вароши и који ради какав занат, али му исти не доноси такав приход, да себе и породицу издржавати може, но поред тога обрађује и земљу, према чему се и тужени — као жандарм — служитељ — има сматрати за земљоделца. Ово у толико пре што се из акта види да има непокретног имања, које му доноси приход и што му данашња служба није стално и главно занимање — но привремено. Према томе тужени није ни могао отуђити имање, када нема онолико земљишта колико § 471 тач. 4 земљоделцу штити.

Првостепени суд је на ове примедбе дао своје противуразлоге: Правилном Господина Министра Правде од 4/II 1874 год. № 354 у тач. 1 објашњено је: ко се разуме под земљоделцем, и суд сматра да нема разлога противно томе објашњењу тумачити закон и изналазити, да је дуг његов тај, да се за земљоделца има сматрати и лице које земљу никако не ради.... Што му служба није стална већ привремена, то није разлог да се тужени користи благодејањем, које је само земљоделцу дато, када је он и за време закључења уговора а и данас у служби, а имање није радио у то време нити га и данас ради.

После ових противуразлога општа седница Касац. суда, нашла је да су примедбе њеног одељења на закону основане

и да не стоје противуразлози првостепеног суда, и одржала је у сили примедбе свога одељења.“

Дакле када се у овом конкретном случају има служитељ — жандарм — или онај који у вароши живи, али му приходи нису довољни да издржава себе и породицу, уподобљава земљоделцу, онда следствено, да се и општински писар, који у селу живи има сматрати да је земљоделац и да му је то главно занимање, а да му је општинска служба привремена и споредна. Према чему не може ни он сам отуђити оно имање које захтева пропис § 471 тач. 4 грађ. пост. за земљоделца нити му се исто за дугове може узети у попис и излагати продаји.

* * *

На задатак, за које време вреде издати сточни пасоши, одговорили су правилно ови општ. писари:

Лука Н. Петровић писар општ. глибовачке
Рад. М. Јовичић писар општ. пожешке
Обрен Н. Бојић писар општ. жабарске
Велимир Животић писар општ. рипањске
Радиша И. Анђелковић писар општ. лесковачке
Светозар М. Гајић писар општ. дебичке
Милан Рајић писар општ. кучевске
Радисав М. Ђорђевић писар општ. сибничке
Коста Стојановић писар општ. обреновачке
Симеон Д. Вилимановић писар општ. градачке
Љубомир Јовановић писар општ. градачке
Пера А. Радојевић писар општ. голобочке
М. М. Зарић писар општ. горњо-милановачке
Милија Ј. Ерић писар општ. текиске
Јован С. Стефановић писар општ. сиколске
Михаило М. Јовановић писар општ. степојевачке
Петар Чавић писар општ. дубњанске
Обрад Н. Гвозденовић писар општ. приличке
Јован М. Марић писар општ. косовичке
Јаков Л. Јаковљевић писар општ. бело-поточке
Живојин Ј. Шобић писар општ. липолишке
Ђорђе Т. Станисљевић писар општ. власотиначке
Владимир Милојковић писар општ. орешковачке
Ђорђе Лукић писар општ. лужничке
Михаило Зекић писар општ. засавичке

који су се изјаснили, да општински сточни пасош важи за годину дана, дан почетка трајања овога рока има се рачунати овога дана када је издат и по истеку сваке године има се мењати.

Овим је законодавац хтео да сточни пасош увек носи у себи и изглед стоке и године њене старости, што се лако да ценити и отуда што нарочито рогата стока, а и коњи мењају своју старост а и боју, својим узрастом.

На задатак, могу ли општински судови судити изазивачке парнице, чија вредност не прелази суму од 200 динара, одговоримо у идућем броју, где ћемо ово питање по мишљењу наших правника третирати. Том приликом ћемо изнети и имена оних који су на постављени задатак правилно одговорили.

БОЉЕ ТИ ЊЕГА...

(ИСТИНИТИ ДОГАВАЈ)

— Заре —

— Жено... једну мање!...

— Шта једну мање?... Јесам ли роб, шта ли?... У место да приносиш, а ти односиш. Није те ни стид сад под старост, тако! Почео си ми имање продавати, само да би имао пијанчити... Мислиш нисам чула, да си и ону земљу...

— Ама уђути пошти твој, или ћу сад... викну љутито Јован, па устаде са треножне столице на којој је седео крај огњишта, дође до угла кујнског, одакле узе подужу батину и претећи њоме, гледаше намргођено жену Живану — тако се она звала.

Али она не уђута, већ продужи и даље, само сад плачући: — Јес' наумио си и да ме тучеш. То те ваљда научили пијани Павле и онај пробисвет Мирко, што је дошао из бела света, а нико не зна ко је, ни од куда је!... Сви честити људи избегавају њихово друштво, и ратосиљају се њиховог прија-

тељства, јер су најгори, само су теби добри пријатељи и другови... Узмеш се с њима на пијеш до неко доба ноћи, а кад се напијеш дођеш кући, нађеш ма какву зачкољицу, почнеш ми пребацивати, тражиш само повода свађи и тучи, да нам се смеје комшилук и народ, да се чуди и крсти шта нам је сад по старост!...

Јован је ђутао и стајао, а кад Живана преста, он поново седе крај огњишта.

— Двадесет је и неколико година од како смо се узели — поче Живана поново, бришући уплакване очи. Децу смо изродили и удомили, па сад у место да живимо лепо и мирно на овом нашем имању кога смо заједнички и ти и ја, стекли; да је срећом да се подједнако радујемо унучићима, кад нам их је Бог дао; да је да проживимо ово кратко време што нам је остало, а нашим да оставимо пример мирног и сложног живота; пример на узајамну љубав и договор, а оно као за несрећу почели смо горе, него и цигани!.. погледа Јована који је непрестано гледао ватру, која је на огњишту горела па настави:

— Ако Бога знаш, што не седнеш једног дана, па сам да размислиш: да ли је лепо што тако радиш?

Уздахну, а очи јој се поново засузише, загрну рукав, приђе мужу и показујући ми голу руку, поче: — видиш ли ове модрице? То је од твојих удараца; носим их већ неколико дана. Па је ли то лепо? Од како смо се узели, па до пре кратког времена не запамтих да си ми ма кад и „по тамо се“ казао, а још мање какву опоручу реч или ти да си ме ударио. А од како се као за несрећу поче дружити са оном двојицом несрећника, оном двојицом проклетника...

Али не доврши. — Ко несрећници?... Ко проклетници?... викаше Јован, па скочи са столице која се прегури, засветли очима, шкргутну зубима, замахну батином коју је непрестано у руци држао и удари жену тако немилосрдно, да се она поведе и паде јаучући.

— Почела си ми ваздан загонетати: те ово, те оно, само те слушам и чекам докле ћеш!...

Вртећи главом уђе у собу и не осврнув се на Живану, која је лежала на земљи и јаукала.

— Ја сам газда и шта ћу и како ћу радити моја је ствар. Ја сам свекао, па ћу и растећи, и то се никога не тиче, па ни тебе, је — си ли чула, ни тебе! викао је Јован кад уђе на уђута.

У кући наста тишина, прекидана јецањем Живаниним, која је непрестано лежала, јер јој болови у леђима — преко којих је муж мало пре ударио, не дадоше да устане. Она кроз плач поче се молити Богу, склопивши руке више уста: — Ох Боже! Шапутала је она, шта ли сам ти згрешила те си допустио да се овако мучим и злопатим сад, под седим власима?... Молим ти се Боже, спаси ове беде, узми ме код себе, опрости ме мука јер... а не рече шта; јер је загуши јецање.

Беше јој досадно да лежи. Осећала је потребу да изађе на свеж ваздух, чинило јој се да ће јој он чинити добро, па и ако је болови савлађиваху, она милећи и погрбљено изађе, па пипајући по мраку седе на један камен близу кућњег прага подними се обема рукама на које наслони своје смежуране старачке образе, па даде мислима на вољу.

Поветарац је ђарлијао и хладио њену врелу главу, а она ђуташе, непрестано ђуташе.

Час по час допрло би јој до ушију монотонно жуборење реке која протиче недалеко од куће, и то јој поче годити; но и оно би прекидано по који пут лавезом паса, који су допирали са разних страна варошице, у којој је — бар се њој тако чинило — све мирно било.

Живана се поче сећати давно минутих, за њу тако срећних дана. О, како ли лепо беше док јој се муж не поче опитати, док се не поче дружити са оном двојицом. Увек су дотле имали једно другом лепо реч да кажу. Често би пути она нешто предложила и то је било усвојено одмах, без речи. Па кад се сети свадбе прво једне, па друге ћерке — мушке деце нису имали, — па кад добише унучиће. Радост и весеље на сваком кораку, осмех пун задовољства. А сад? Шта то би! Као да је неко бацио чини! Не прође дан, не прође вече, да није пијан. Људи га почеше смејавати. Ушао је већ и узречицу „пијани Јова!“ тако га почеше звати. Поче да продаје шта стигне, шта му до руке дође. Испрва овце и другу ситну стоку,

па онда и рогату марву! А кад се то умањи, кад већ нестане, отпоче земљу. Како је почео, дотераће да скапају од глади, под туђим плотом. И прену се из тих црних мисли. — Па зар да допустим да до тога дође? упита се шапатам и вртећи главом додаде: — Не, никако! а очи јој некако љутито сенуше.

Али како да стане томе на пут? Како да до тога не дође? Та јој се цртања натураше и она поче о томе да размишља. Да молбе и преклињања не помажу, с тиме је била на чисто, с тога је почела тражити друга средства. И као да се сети, јер промрмори: „сутра.“

Тога дана беше радила тешке послове по кући и осећаше умор у целома телу, трепавице јој се и нехотице почеше оклапати и она лагано, погрбљено уђе у кујну, где нађе свећу и запали је, а бледа светлост просу се по мрачној просторији, те обасја и Живанино лице, на коме се огледаше мука и патња. Очи црне, које су некад сјајиле пуним сјајем, сада су болно гледале из дупља, у које беху упале. Јабучице јој на лицу искочиле, а средина се образа угнула, те је то сувоњаво дугачко лице са кукастим њеном чинило прилично одвратан утисак; управо то је била појава достојна сажалења нарочито за оне, који су Живану познавали из раније.

Па и поред свега тога што јој се спољни изглед лица, па и тела и услед старости, а и услед пропаћених мука и патња беше искварио; и ако беше изгубио негдашњи држећи изглед, опет њено срце није клонуло; оно је било исто онако као и ранијих година; оно није умело да помисли зла никоме; па и самога Павла и Мирка, за које беше уверена да су јој оном садањем њеном очајном стању прави виновници, све до скоро није мрзела. Колико је само пута Јован онако пијан довео обоје у неко доба ноћи код куће, а Живана би без речи устала, наложила ватру, па им кувала: каву, ракију или би им спремила што за јело.

Све то она је трпељиво, без гунђања радила и никад да се потужу. Али у последне време виде, да ће то отићи у бескрајност, покаја се, па за то једном zgodном приликом примети Јовану. Али кад овај намргођено одговори: „да гледа свој посао“, она се уђута и предаде судбини; јер шта је и знала друго да ради! Од тог доба ђутала је, не говорећи никоме, какве муке пати.

Па и ако је склањала да то, што се у њеној кући дешава остане за остали свет тајна, беше канда узалуд; јер од уста до уста и ускоро су сви мештани знали.

Њега је свако осуђивао, а њу пак жалио. Но то је било све.

И ћерке и зетови говорили су старцу да се окане пића, али без успеха. Он је и на даље пио, шта више, како који дан све страсније. Дотерао је био већ дотле, да је по неколико дана и ноћи узастопце пио и, за све то време не би кући долазио.

Кад му је нестајало пара, узајмљивао је, па би после продао по које парче земље пошто-зашто, само да дугове измири; а оно што би преостало, одмах би пролумновао са својим највернијим друговима: Павлом и Мирком.

Са Живаном није престајао да се свађа, и она је често пута била принуђена да бега код фамилије, где је остајала по неколико дана све дотле, док се он не би умирио и колико толико истрезнио, па тек тада враћала би се.

Живана с упаљеном свећом уђе лагано у собу, у којој је Јован онако обучен спавао. Она га и не погледа, већ се шћућури на један крај клупе застрвене поњавом, пошто је претходно утулила светлост.

Сутра дан пре зоре била је на ногама. А кад Јован онако мамуран устаде, она га поли да се умије, па се изгуби у дворшћу где оста све дотле, док он не замаче за ограду. Мало после и она се упути једном кућерку на крај варошице, где затече једну постарију жену.

Види се да су биле и из раније познате, јер се пријатељски поздравиле и на понуду домаћице уђоше у кујну а из ове у собу.

— Дошла сам код тебе, поче Живана кад седе на понуђену столицу, да ми даш савета: шта ћу да радим; јер се овако више не може. У место да је сваким даном боље, а оно све горе.. Шта нисам набављала, шта му нисам давала да пије, не би ли било од помоћи; па ништа! Ето пре неки дан рекоше ми, да купим ракије — јер то пиће најволије — за онај по-

вац који преноћи у устима каквог мртваца и да ће од тога престати да пије. И то сам урадила. Попио је, али никаква вајда, јер он не престаде да пије!

Домаћица је немо посматрала, а кад Живана доврши, она је упита за узрок, што је дошла? И Живана отпоче тихим гласом:

— Дођох до тебе да бациш карте и видиш: шта ли ће напоследку бити. Нећу бадава. Пара немам, али сам ти донела ово, и хтеде да одреши завежљај да покаже; али домаћица не даде, већ јој узме из руке и остави на постељу говорећи: — Ниси требала, којешта, ја бих теби и без тога; па извади испод једног јастука карте, седе за сто и поче их разређивати.

Живана примаче столицу, на којој је седела, столу па гледајући час картару која разређиваше карте, а час у већ разређане карте нестрпљиво очекиваше шта ће јој се прорећи.

— Несрећна друго, поче картара после кратког ћутања, пошто је разређила све карте, па теби не стоји најбоље, о, теби... не, не смем да кажем...

Живани се стеже око срца, а реч јој застаде у грлу, у први мах не умеде ништа да прослови; по лицу јој се просу бледило, па погледа уплашено у картару и једва прошапута: — Реци, молим те, реци, немој ништа криви.

(Свршиће се).

ДЕТЕКТИВИ У АМЕРИЦИ

Какву услугу чине детективи полицији сигурности, као помоћни њени органи, шта коштају у приликама кад се употребе за гоњење злочинаца и разних светских варалица, изнећемо овде читаоцима листа неколико случајева, који су се десили у Америци.

Било је то пре неколико година, у Њујорку. На некакав непознати начин дошло је до руку једном човеку писмено од такве финансијске и друштвене вредности, да би се многе личности из одличних америчких кругова могле компримитовати ако би се садржина истог писмена на јавност изнела.

Непозната личност, знајући све то, користи прилику, и отпочне уцењивати, најпре неке даме, а после њих и друге особе, чијем би се угледу могло нашкодити.

Најпосле је дошло до тога, да се ствар морала поверити једном приватном детективу, коме се нареди, да пошто по то или ухвати лопова, или да отме од њега писмено.

И детектив се прими ове дужности. Он је трагао за лоповом, и, гонећи га непрекидно прошао је сву Америку, Јевропу, један део Азије и Африке — и на послетку нашао га у Аустралији.

Поверени му задатак савесно је извршио, али је учинио трошак на 6000 долара, или 25000 марака — сума, која није била претерана справ онога што се је имало у овој прилици да постигне. —

Трагањем за лоповима, који су, пре неколико година, поарали чувену јувелирску радњу Тифани и комп. у Њујорку, тајни полицајци кештали су јувелире преко 8000 долара. Фирма им је драговољно исплатила овај трошак, који није био велики, јер је вредност украдених дијаманата износила више од пола милијуна долара, јурећи непрекидно за лоповима тајни полицајци прешли су један пут од 10.000 енглеских миља. Издржали су невероватне тешкоће на путу, па и живот им је био на више места у опасности.

Познати њујоршки детектив Дореј имао је једном приликом редак лов за једним злочинцем.

Као што се прича, из Белгије један високи црквеностојник беше покрао више од милијун долара црквеног новца, и пошто је ову крађу извршио, побегао је отуда у Њујорк. Одатле оде у јужну Америку, и тумарајући које куда дође најзад на острво Кубу, где га Дореј, после непрекидног гоњења и неописаних тешкоћа, стигне и затвори. Пут, истина, није био велики, али су тешкоће у погледу трагања за лоповом биле такве, да рачун, који је изнео на хиљаде долара, није ипак био велики. —

Други опет један детектив из Њујорка, Голден, како се прича, издржао је на путу још веће тешкоће гонећи познатог фалсификатора Робинзона.

Овај Робинзон тако је вешто умео да подражава поједине речи у једном рукопису од велике вредности да је на тај начин измамио велику суму новца, како се прича на 187.000 долара, па је са тим новцем из Ланкастра побегао у Вирџинију. За тим је отпутовао у Филаделфију, а одатле опет у Њујорк, где је пробавио неколико дана. Из Њујорка пак побегне у Лондон. Ту је био неколико дана у познатом делу вароши у Витшопену. За тим, осетив да се трага за њим, побегне у Шпанију, а одатле, преко планина спусти се у Португалију, где му се неко време беше траг изгубио живећи прикривен код неких тамошњих лопова. После овога, поплашен да не падне у руке власти преруши се у женско одело, Само је тако могао побећи из Португалије у Америку. Ну, Голден, који га је дотле једнако пратио, навезе се и он за њим на море и дође у Перу, где се Робинзон тако вешто умео био да прикрије да му се сваки траг беше изгубио. Али окретни тајни полицајац не изгуби наду да ће Робинзона ипак пронаћи. Није помогло што се одавде Робинзон беше навезао на море и преко магелавог мореуза, побегао у Монтевидео, јер после 10 дана, за њим стигне у ову варош и Голден. Из Монтевидео побегне Робинзон у Бујенос Аирес, а одатле у Рио Де Жанеиро. Ту му се неко време опет беше траг изгубио, докле није за њим стигао и Голден, једва после толиких безодморних дана и непроснаваних ноћи месецима испале најпосле за руком Голдену те Робинзона ухвати и затвори. —

Често бива да се с овим детективима условљавају велики издаци на разне трошкове, које они морају да чине имајући одређену улогу и циљ да постигну.

Тако, у вишим круговима у Њујорку сећају се и данас, после толико година, једног младог човека, који се беше издавао за члана једне угледне племићке породице у Инглеској. Као такав он покуша да запроси кћер богаташа такође из Њујорка.

Отац одмах посумња у овог младића, који му је изгледао по свима знацима швиндлер, и да би се ближе о њему обавестио, пошто је он био већ освојио срце његове кћери, најми једног детектива, коме стави у дужност да му прибави све што треба о њему.

Ну, пре свега беше потребно да се овај детектив упозна с овим младићем, и да ступи с њим у ближе односе. А, да би то постигао, он му се морао преставити као богаташ и син Албијона. Одсео је у једном познатом хотелу, купио одмах кола и коње, најмио лакеја и, после тога уредно је морао посећивати коњске трке. Ручавао је у једном од најскупљих хотела, и — једном речи, немилицие просипао новац док му најпосле не испадне за руком да сазна све што му је требало. Видело се по свему, да је сумња старог господина била оправдана, и да је исти младић доиста швиндлер. На тај начин само могло се успети, да се разувери једна млада дама, чију је руку био запросио један овакав неваљалац и варалица, који је могао нашкодити угледу једне одличне породице.

Рачун окретног полицајца изнео је истина, на 10.000 долара, али је и дама сачувана од бруке и беде у коју у мало није била допала.

ЛЕПА ЕНГЛЕСКИЊА

— ДОЖИВЉАЈ ЈЕДНОГ ПАРИСКОГ ДЕТЕКТИВА —

То је било баш у суботу ове 1900 године, у очи Духова...

Ја сам се још за времена упутио на изложбу, да пазим на кесароше, који су сада нарочито, ради празника поврвели из Енглеске у Париз, јер знају да ће посета бити огромна.

Лагано сам корачао поред многобројних кафана свију народности, када ми на једанпут приђе један господин, који ме је већ неколико тренутака посматрао.

То је био висок и крупан човек са оштрим цртама на лицу, широким раменима и дугим ногама. Из његовог погледа, из сваког његовог покрета видело се да је Енглец и ако уста још не беше отворио.

— Молим вас за опроштај, сире, — отпоче он, — што вам досађујем. Али, не знам како бих вам се на други начин представио. Време брзо пролази, а мени као странцу потребан је не само ваш савет већ и помоћ. Ви ћете ме на сваки начин извинити, кад вам кажем, да смо колеге. Ја се зovem D....,

и чиновник сам лондонске криминалне полиције и као такав послан сам из Лондона овамо да похватам добро познате кесараше, који чине вашу изложбу несигурном. Ако сумњате у моју идентичност...ево моје легитимације!

При тим речима пружи ми тај Британац својим дугим прстима карту на којој је крупним словима било отштампано његово име и његов ранг.

Захваливши му се, предадох карту натраг и рекох:

— Стојим вам радо на услузи, али пре свега молим вас да ми објасните, како сте ме познали?

— Врло радо! — рече он. — Ми имамо у Scotland Yard-у*) не само фотографије најчувенијих зликоваца већ и најодличнијих париских полицајаца. Дакле, било ми је лако да вас познам...

— На сваки начин! — одговорих ја смешећи се.

Тај сусрет са мистер D..., баш у том моменту био је за ме од особитог значаја. Свакодневно су се дизале многобројне тужбе због покрађа на изложби, а нарочито је била вешто извршена крађа над једним Енглецом пре два дана. Њега је покрао један његов земљак у договору са неком врло лепом Енглескињом; а сума није била мала, јер је износила преко 10.000 франака.

Преко мојих агената био сам дозвоао, да је несрећна жртва радо посећавала многобројне ресторани и да се са оном лепом мис нарочито дуже задржавао у једном енглеском ресторану, где је редовно с њоме заједно доручковао. После једног таквог богатог и отменог доручка осетио се лакши за десет хиљада франака...

У тим мислима како бих пронашао украдени новчаник ја сам се био и упутио на изложбу, када ме је енглески колега сусрео. Пошто нисам имао од њега шта да тајим, јер се дискреција разумевала сама по себи, испричах му ја у кратко целу ствар и рекох му за шта сам се упутио на изложбу.

На то ме он позва да одемо на место где се пљачка десила и да тамо трагамо.

— Пођимо само тамо, — рече он, — држим да познајем тога лопова у сукњи. Она се зове Палмер, и врло је лепа девојка, а коса јој је жута као злато, које је из џепа оног непажљивца извукла...

Да бих му се захвалио за услугу, коју ми је намеран да учини, замолих га, да буде мој гост. Али он одлучно одби, јер, рече, чим уђе у енглески ресторан осећа се, као да је код куће, и он не може ни једном странцу па чак ни колеги дозволити, да за њега нешто плати... то је његова ствар.

Када смо ушли у енглески ресторан, био сам изненађен множином свежих, румених и младих девојака. Једва да сам кад год толико лепотица у групи видео...

Тек што смо сели, када ми D..., обрати пажњу на једну дражесну келнерицу која је стајала иза бифе-а и точила шампањац.

— Погледајте је добро, — шану ми он, — то је мис-Палмер. Она је, држим, макла оних 10.000 франака. Чим се ресторан буде мало испразнио, ја ћу је дозвати овамо, да вам прича о својој прошлости. По њеном ранијем животу, можете закључити какав ће јој крај бити.

Ја изјавих своје чуђење, како је та женска са тако сумњивом прошлешћу могла добити места...

На срећу или на несрећу објасни ми он, да кривци у Енглеској нису на веки жигосани. Чим своју казну одувају, заборава свет на њих. А најбољи је доказ за то сама мис-Палмер, која ће нам своју прошлост да исприча.

Докле смо се разговарали, ми смо довршили и ујину па пописмо по чашу шампањаца. Међутим мистер D..., даде знак, махнувши заповедајући руком и после неколико тренутака остави мис-Палмер своје место и приђе нам погледавши нас као да пита. Мој јој колега нареди да седне с нама за сто и пошто је испила чашу секта, одазва се она његовом позиву.

То је био диван створ са крупним очима и дугим црним трепавицама и сањалачким изразом; са уснама руменим и малим правилним мало савијеним носом — тако, да јој је права Милонова Венера могла позавидети.

Сваки њен покрет имао је нечег бескрајног заносљивог у себи, а речи са гестикулацијом и нагласком чисто су ме опијале и електрисале...

Што се тиче мога познаника, он се држао према живом приповедању младе девојке врло хладно, као што и приличи једном полицијском чиновнику. На против, ја сам опет на њу усредсредило сву моју пажњу да бих је што боље простудирао.

У току свога причања она је у више маха испразнила своју чашу, а ја сам јој непрекидно пунио. Када је и последњу чашу хтела принети уснама на један пут прегледа и подиже се готово посрћући.

Руку беше подигла к челу и замоли ме плашљиво да је доведем до прозора, који је гледао у башту, да исти отворим, јер је глава јако болела и несвестица почиње да је хвата.

Радо се одазвах њеној жељи и она ме обасу захваљивањем за ту малу услугу.

Међутим се ресторан беше испунио дупке новим гостима, који су тако рећи опколили бифе, с тога јој је било немогуће, да се код нас дуже задржава, ако није хтела да је ресторатер укори, с тога се она с нама опрости и остави нас, ну ипак тек пошто ме још једном пријатно погледала и шанула:

— До виђења, м'сје!

Тек што је била отишла, и нас двоје проговорисмо две три речи о њој, када после неколико тренутака дахну један човек, врло убуђен и приђе моме енглеском колеги, да му нешто саопштим.

Мистер D... слушао га је тако рећи не померивши ни једну црту на лицу. За тим се подиже и обрну се мени.

— Опростите ми, колега, али морам вас оставити. Један од мојих детектива сад ми је баш саопштио једну врло важну ствар. У току сутрашњег дана на сваки начин опет ћемо се видети!... Ви ћете се зачудити, кад будете чули... — При томе се саже к мени и докле је плаћао рачун шану ми: — да су у Палмерове још дуги прсти. Она је та, која је опљачкала оног Енглеца... Међу тим, ствар по којој сам сад позван тиче се неке друге крађе, која ће, нема сумње, и вас толико исто интересовати колико и мене!... Сутра... ако не још и вечерас најдаље све ћете сазнати. Au revoir, драги колега!...

И пре, но што га ја могах запитати за саму ствар, која се такође тичала и мене, беше се он дохватио врата и ишче-зао из ресторана.

Погледах још једном на бифе, да бих угледао последњи поглед из лепих очију мис Палмерове, али сам је тражио у залуд. —

После једно четврт часа, пошто сам изашао из ресторана, застадох случајно пред једном великом јувелирском радњом и разгледах скупоцене ствари у излогу. Једна особито фино израђена са дијамантима и рубинама игла за краватне беше привукла моју пажњу. С тога се брзо реших да је купим. Турих руку у џеп, где ми је новчаник стајао са приличном сумом, али — он је био празан! — — — — —

Сад ми тек свану! Она дражесна Енглескиња била је заиста лопов. За оно неколико тренутака докле сам јој прозор отворио, она се беше лако на ме наслонила и новац дигла!

Крв ми јурну у образе од стида и ја сам у залуд гризао уснице и беснео од гнева, што сам допустио да ми један обичан лондонски кесарош са својом љубазницом подвали издавајући се за лондонског чиновника криминалне полиције, и сада ми се у слободи смеје. —

* * *

Сутра дан када сам дошао у канцеларију приђе ми један колега и рапортова:

— Тице су ту...

— Мистер D... и мис Палмер!

Од радости бејаш га тако јако загрлио, да сам га хтео удавити.

Било ми је мило, што се опет нашао један детектив париски да доскочи лондонским лупежима.

— Како је то било? — запитах га.

— Просто, пазио сам и тако сам видео, да сте...

— Добро, добро! — прекидох га ја, да не чујем своју сопствену бруку.

После неколико дана мис Палмер спроведена је у Сен-Лазар.

*) Тако се зове лондонска главна полиција.

Прим. превод.

КЊИЖЕВНОСТ

WWW.UNILIB.RS

Статистика Краљевине Србије, књига XIV, Статистика кривичног суђења у Краљевини Србији за период од 1891—1895 год. — Београд, 1900 године.

Криминалитет је сам по себи једна од најважних друштвених појава, коју данас проучавају и велики мислиоци и практични државници; први, да из ње извуку законе социјалног развитка и живота, а други, како да нађу средства, да злу стану на пут.

И с тога је ваљано прибран статистички материјал, основа, која и философу и државнику служи за базу даљег рада.

С тога смо се и обрадовали, кад нам дође до руку ово најновије издање нашег вредног статистичара г. *Богољуба Јовановића*, начелника статистичког одељења.

Дело је ово огромно и обухвата око сто штампаних табела у кварт-формату а сем тога снабдевано је са три картограма и седамнаест дијаграма. Особиту важност добија ова статистика и придодатим опширно израђеним уводом, који је у неколико резиме онога што ће доћи. Увод је подељен на пет глава, а таблице на осам. У уводу се разматра рад Касационог Суда, Апелационог Суда и свих првостепених судова. У четвртој глави у уводу говори се о притвореницима код првостепених судова; а у петој о казним заводима.

У првих пет таблица изложена је статистика кривичног суђења у свакој години посебице и то, прво долази *главни преглед*, затим *посебни преглед* и на крају *преглед по главама кривичног закона*. У шестој табlici је упоредан преглед кривичног суђења за свих пет година. И на послетку у седмој табlici је изложена статистика притвореника код првостепених судова за пет година 1891—95 г.; а у осмој: статистика казних завода од 1891—95 год.

Разуме се, кад би хтели да прикажемо овај огромни материјал, који је у тој књизи, да би нам требало најмање десет бројева овога листа; ну ми ћемо се за сада ограничити, да овде изнесемо резултате моралне статистике у ужем смислу.

Тако у размаку од 1891—1895 год., дакле за време од пет година, било је осуђено за: блуд 20 лица, браколомство 26, одвођење девојака 173, покушај силовања 8, противприродни блуд 12, родооскрвњење 12 силовање 145 (међу којима и две женске!), скотолоштво 17, убиство ванбрачног детета 140 (међу које долази 8 мушких.)

За период од пет година осуђено је свега за кривична дела 17722 лица од којих је 780 женских.

Од осуђених на смрт било је у периоди од 1891—1895 године свега 148 од којих је стрељано 79 а помиловано 69 лица: највише је стрељано у крагујевачком округу (18 лица) а највише је помиловано у пожаревачком (23), управо сви, који су осуђени на смрт.

Као што рекосмо, далеко бисмо отишли, када би овде хтели саопштити и остале резултате. То остављамо за другу прилику. А сада понова препоручујемо пажњи наших читалаца ово корисно дело, уверавајући их, да неће зажалити за труд око набавке ове поучне књиге, која нам пружа тако благодотворна материјала... — L.

ТРАЖИ СЕ

Нестала је 18 пр. мес. са паше једна крава Димитрија Ристића, теж. из Ратаја врањског округа. Крава је длаке мрке, стара 5 година, рогова виластих — повијених у страну без роваша. Начелство окр. врањског актом Бр. 15.368 моли полициске власти да у своје кругу припазе и на случај проналаска ове краве, да надлежно поступе. (УБр. 27.500.)

Благоју Пантелићу, земљоделцу из Жаркова, ср. врачарског, кад је 2 ов. месеца долазио у Београд нестало је ждребе, које је за колима ишло. Ждребе је длаке мрко-доратасте, на репу мало жуто, кад корача задње ноге разбацује. Управа гр. Београда актом Бр. 27417 расписује тражење.

Милан, син Михајла М. Јанковића, чувара држав. шума, среза нишког, отишао је од куће 5 ов. м. по подне не јавивши се ником од укућана, па се ни до данас наје вратио. Милану је 12 година стаса (развијена) обична, у лицу плав, косе плаве, од одела има на себи црни капут и панталоне штофане, на

ногама опанке, на глави црни мекани шешир. Бак је I-ог разреда гимназије. Начелство окр. нишког актом Бр. 28942 моли све полиц. власти да Милана у своје кругу потраже и са нађеним надлежно поступе. (УБр. 27376.)

Велимир Милошевић, бивши жандарм из Крушевца, који је неко време био жандарм у Шапцу, пре извесног времена отумарао је незнано куда, оставив жену са троје деце без ичије помоћи. Велимиру је 36—38 година, стаса повисоког, у лицу црн, бркова малих, носи повећу црну браду. Начелство окр. крушевачког акто Бр. 11034 моли све полициске власти да Велимира у кругу своје потраже и са нађеним надлежно поступе. (УБр. 26319.)

Коста Томићу, обућару из Пирота има да се саопшти пресуда пиротског првост. суда од 12 септембра 1897 год. № 8127, којим је осуђен на два месеца затвора и плаћање трошкова, за дело лаке телесне повреде. Па како је Коста отумарао незнано где, пиротски првостеп. суд актом Бр. 7198 моли све полициске власти да га на својој територији потраже и ако провађу, да о томе одмах суд извести где је пронађен, како би било суду могуће, да му се поменута пресуда саопшти. (УБр. 24912.)

Милан Стаматовић, из Грабовице (општине љубостињске) има да се упути XI пуковској окружној команди као регрут, ради одслужења у кадру. Он је отумарао незнано где још пре 4 године, па зато начелник ср. трстеничког моли све полициске власти, да именованог потраже и нађена њему стражарно спроведу с позивом на Бр. 14268. УБр. 28037.

Ноћу, између 2 и 3 овог мес. нестали су Сретену Ђорђевићу теж. из Камендола: једна кобала длаке врране, путоногаста у обе стражње ноге, по леђима убијена од седла; на челу мало цветаста а матора 9—10 година; и један ждребац матор две године, длаке доратасто-жућкасте у обе стражње ноге путоногасте. Сумња се да су украђени, па за то је начелник ср. грочанског расписао и моли све полициске власти да покрађу потраже и у случају проналаска њега извести с позивом на Бр. 9619. (УБр. 27853.)

П О Т Е Р А

Непознат зликовац, 10 ов. м. у 7 $\frac{1}{2}$ часова у вече из пушке напуњене сечаницама убио је Миодрага Протића, бив. окр. начел. у Крушевцу. Начелство окр. крушевачког депешом Бр. 11803 моли све полициске власти у земљи да предузму најозбиљније трагање за проналазак тог непознатог зликовца, па нађена њему под јаком стражом да спроведе. УБр. 27.566.

Јован Барбуловић, теж. из М. Каменице, окр. крајинског, стар 35 год. решењем неготин. прв. суда од 13 октобра о. г. Бр. 12540, стављен је под поротни суд и у притвор за то: што је у друштву са опт. Станком и Добротом теж. из М. Каменице, ноћу између 5 и 6 марта 1897 год. удешеним кључем отворио врата на кошници Марјановића теж. онд. и из истог покради му кукуруз у вредности 30 дин., те су тако створили себи кривичу по тач. 2 § 223 крив. зак. Па како је опт. Јован према извештају суда општ. мијајловачке од 21 окт. о. г. Бр. 1626 незнано где отумарао, то му се не може предње решење саопштити нити се по истом може у притвор ставити. Зато исти суд актом Бр. 13.609 моли све полициске власти, да именованог у своје кругу потраже и са нађеним надлежно поступе. УБр. (27429.)

Непознати крађивци, ноћу између 27 и 28 пр. мес. обили су вајат Божидара Радукића из Попучака ср. ваљевског и из истог однели у разним стварима и то: 2 пара назувица, 3 пара чарапа, 6 пешкира, 1 убрадач, 2 аршина платна, 2 клупчета плетива, 2 мараме вунене, вуницу и 5 кила сира. Исте ноћи непознати крађивци обили су зграду Драгића Бобовца из Јасенице истог среза и из исте однели су у стварима и то: 4 пара чарапа спрењених за дар, 2 женска убрадача, 1 пешкир и 20 аршина платна. Начелник ср. ваљевског, актом Бр. 12.804 моли све полициске власти да у своје кругу лопове потраже и нађене са покрађом њему стражарно упуте. (УБр. 27.645.)

Станисав Тодоровић, из Околишта (срез сврљички), који је био у притвору код суда општине губеревачке окривљен

због опасне крађе, побегао је 3. ов. мес. Њему је 50 година, стаса средњег, лица плавог, косе црне, обрва и бркова црно-смеђих, очију плаво шарених, дежмекаст, носа и уста правилних; на једној руци има белегу од пушчаног пробоја. Начелник среза сврљишког расписао је тражење и моли, да се у случају проналаска, Станисав њему спроведе с позивом на Бр. 7526. (УБр. 28039).

Милан Марковић, из Извора, који је био под кривич. истрагом и у притвору код начелника среза сврљишког, због опасне крађе и браколмства, побегао је с лисицама на рукама, 13. ов. мес. Милану је 26 година, крупан, висок, добро развијен, смеђ, лица дугуљастог, очију плавих, бркова смеђих, брија се. Од одела имао је гуњче и чакшире од сукна, а на ногама опанке, на глави шубару. Поменути начелник расписао је тражење и моли полицијске власти, да у случају проналаска именованог Милана њему стражарно спроведу с позивом на Бр. 7632. (УБр. 28035.)

Непознати лопови. Ноћу између 29 и 30 пр. мес. украли су три комада свиња и једног бика Матеји Гавриловићу из Ресника ср. крагујевачког. Свиње су поклане и однете. Исте ноћи украли су и једног вола Мијајду Селенићу онд. Бик је длаке мрке, по леђима жућкаст, во је длаке шарене. Оба су средње величине, матори по 2 и по године, угојени. Начелник ср. крагујевачког актом Бр. 13599 моли све полиц. власти, да

лопове потраже у своме кругу и са њима надлежно да поступе. (УБр. 26.486.)

Јакума Доменика, који се друкчије зове Думеник Карико, доставио је полиц. власти Никола Басорић, шлајфер у улици Краљв Александра бр. 25 — да га је овај Думенико ноћу између 29 и 30 пр. м. покрао, однев му један куфер и у њему разне ствари у вредности 50 динара, и поред тога да му је украо 1 чекић и 12 ком. „шпицајзни“. Лични опис До-Домеников је: омален, плав, у лицу црвен, има му 19 година, по народности Талијан, вере римокатоличке. Других знакова нема, нити је пак када је у стан дошао праву истину казао о своме карактеру. Кварт палилулски Упр. града Београда актом Бр. 8642 моли све полицијске власти да Јакума потраже и нађеног му стражарно уште. (УБр. 26.555.)

Алекса син Арсенија Јеремића из Барича, оптужен је за убиство Константина Спасића из Барича. Он је 30 пр. м. отишао из свога села и по мишљењу власти отишао је за Београд. Алекси је око 24 године, пун, у лицу плав, буцмаст, образа пуних, очију зелених, великих, носа великог, обрва малих, риђих, брија се; у чакширама, гуњу и гуњићу, носи сат са ланцем о гуњу, опанцима, чарапа дугачких. Начелство округа београдског расписом Бр. 5385. моли све полиц. власти да Алексе у кругу своме потраже па нађеног стражарно му спроведу. (УБр. 26529.)

Ко је ово? На главном друму званом „Цариградски“, између села Дедине Баре и Соришине у рејону општ. грделичке ср. власотиначког нађен је 2 ов. м. овај у слици човечији леш, бачен у трње. Секцијом је утврђено, да је заклан ножем и избоден на више места по телу. Истрагом полиц. власти још није утврђена идентичност убијенога, с тога је леш фотографисан, и овим путем даје се јавности, да би се сазнало ко је. Опис леша је овај: висок 175 см., главе округле са кратком ошишаном косом, очи граорасте, нос обичан, зуба здравих, танких, ретких и смеђих бркова, браде кратке црне, стаса неразвијеног, груди испупчених. Од одела има на себи сукнено одело црно и дугачку сукпену гуњу онако како носе сељаци у пчињском и масурничком срезу, појас црвен, кошуља од српског платна, шумадиског кроја, на ногама шарене чарапе као што носе сељаци у крушевачком округу, опанци од јаке бивоље коже у врху зашивени жутом жицом. Начелник ср. власотиначког у вези своје

депеше од 3. ов. м. Бр. 14515, спроводи акт Бр. 14715 и ову слику да се јавности преда и моли све полиц. власти да настану, да се индентичност овога леша пронађе. (УБр. 26927.)

НАЂЕНО

Нађен је један во, 9 пр. м. у шуми код „Широке ливаде“ близу границе окр. врањског где сам скита по шуми; во је длаке плаве, стар 8—9 година, рогова јеленастих, на левом рогу жигосан, оба увета сечена, других роваша нема. Начелство окр. врањског актом Бр. 14227 даје ово јавности и позива сопственика да са доказима о својини тражи вола. (УБр. 27500.)

ОКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА.

Урош Маринковић, из Равни, који је био осуђен на робију за опасну крађу, па који има по пресуди судској да издржи једну годину дана полицијског надзора, отумарао је незнано где из свога места. Њему је 33 год. раста је крупног, добро развијен, има велике бркове, очи велике граорасте, лица округлог, врат шишкав, ноге доста дебеле; од одела је носио:

кошуљу од дебелог платна, куповни грудњак, зубун и гуњ од сукна; на глави шајкачу, на ногама чарапе и опанке. Начелство окр. ужичког актом Бр. 12150. моли све полиц. власти да у случај проналаска Урошева, да га подвргну издржању полиц. надзора. УБр. 20766.

НАГРАДА ЗА ПРОНАЛАЗАК УБИЦЕ

Начелство окр. крушевачког објављује расписом од 13 о. мес. Бр. 11890, да ће дати 12000 динара (а 10.000 дин. округ крушевачки) награде ономе ко ухвати или пронађе убицу Миодрага Протића бив. окр. начелника у пензији. Награда ће се издати одмах.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ и ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

Из овог броја због нагомиланог материјала изостали су: чланак Саслушавање и роман „Злочин и казна“.